

Innst. S. nr. 106

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument nr. 8:15 (2005-2006)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn, Åse M. Schmidt og Bård Hoksrud om å fjerne kravet til tvungent medlemskap i studentsamskipnader for rett til å avlegge eksamen ved universiteter og høyskoler

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å oppheve kravet til tvungent medlemskap i studentsamskipnader, for å få rett til avleggelse av eksamen ved universitet og høyskole."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiten, Anniken Huitfeldt, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt, fra Høyre, lederen Ine Marie Eriksen og Gunnar Gundersen, fra Sosialistisk Venstreparti, Lena Jensen og Rolf Reikvam, fra Kristelig Folkeparti, Ola T. Lånke, fra Senterpartiet, Inger S. Enger, og fra Venstre, Odd Einar Dørum, viser til dokumentet.

Komiteens flertall, alle unntatt Fremskrittspartiet, viser til Innst. O. nr. 76 (1995-1996) om lov om studentsamskipnader der et bredt flertall, alle unntatt Fremskrittspartiet, mener at studentsamskipnadene er

en hensiktsmessig måte å organisere studentvelferden på.

Flertallet viser til at studentsamskipnadens status er presisert i lov om studentsamskipnader, der samskipnadene sees på som et eget rettssubjekt med en egen organisasjonsform.

Flertallet viser videre til lovens § 7, som viser adgang for et mindretall i styret til å klage inn styrevedtak for departementet.

Flertallet viser til lovens § 12 og presiserer at loven understreker at semesteravgiften skal komme studenter på lærestedet til gode.

Flertallet viser til at departementet i juni 2005 oppnevnte en eksternt arbeidsgruppe for å vurdere forholdet knyttet til studentsamskipnadene. Flertallet er kjent med at gruppen har konkludert med at studentsamskipnader er en god måte å organisere studentvelferd på. Gruppen har foreslått noen justeringer som de mener vil bedre dagens ordning.

Flertallet er kjent med at rapporten er sendt på høring med høringsfrist i april 2006. På bakgrunn av dette vil en vurdere endringer i lov om studentsamskipnader.

Flertallet har merket seg at statsråden i brev av 8. februar 2006 til komiteen bl.a. sier:

"Jeg ser at kombinasjonen av obligatorisk semesteravgift til studentsamskipnadene og det at disse organisasjonene engasjerer seg i kontroversielle politiske spørsmål også kan ha uheldige sider."

Flertallet vil understreke at samskipnadens penger skal brukes til velferdsformål og ikke til andre formål, og forutsetter at også disse forhold behandles når Stortinget får seg forelagt en sak om ordningen med studentsamskipnader, jf. Innst. O. nr. 48 (2004-2005) om lov om universiteter og høyskoler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det ved enkelte anledninger er skjedd brudd på lov om studentsamskipnader ved at

samskipnadene engasjerer seg i politiske spørsmål langt utenfor deres interesseområde. Disse medlemmer mener denne typen politisk aktivitet er i strid med lov om studentsamskipnader. Det er, etter disse medlemmers syn, ikke tilstrekkelig at det foreligger en mulighet for mindretallsklage til departementet dersom studenter mener studentsamskipnaden begår ulovligheter eller fatter vedtak i strid med studentsamskipnadens interesser. For det første er denne muligheten lite kjent blant studentene, og for det andre vil en risikere stigmatisering dersom en bruker denne muligheten som må benyttes i selve det aktuelle møtet for å ha gyldighet.

Disse medlemmer mener det er viktig å fokusere på det prinsipielle i forslaget. I dag stilles det et krav til at en betaler for studentvelferd og de aktuelle politiske holdningene til studentsamskipnaden, for i det hele tatt å få rett til å avlegge eksamen ved universiteter og høyskoler. Dette er en form for kobling som er lite logisk. Disse medlemmer mener at muligheten til å ta høyere utdanning ikke skal være knyttet direkte til en studentsamskipnad som driver studentvelferd og ytrer politiske oppfatninger.

Imidlertid vil disse medlemmer presisere at forslaget ikke er et angrep på mye av det verdifulle arbeidet som gjøres av studentsamskipnadene på velferdssiden, og det er etter disse medlemmers oppfatning svært sannsynlig at de fleste studenter fortsatt vil betale kontingenten til studentsamskipnaden. Det legges heller ikke i forslaget opp til at studenter som velger bort medlemskap i studentsamskipnaden, skal slippe å betale noe. Det samme beløp som går til samskipnaden, kan betales direkte til universitetet eller høyskolen. Det er den pålagte tilknytningen til samskipnaden som disse medlemmer er mot, særlig når en ser eksempler på at studentsamskipnadene går ut over den virksomhet de er ment å ivareta.

Disse medlemmer viser til departementets svarbrev 8. februar 2006 hvor statsråden meddeler at departementet har hatt en arbeidsgruppe i gang for å se på mulighetene for å forbedre studentsamskipnadsordningen. Statsråden skriver videre:

"Jeg ser at kombinasjonen av obligatorisk semesteravgift til studentsamskipnadene og det at disse organi-

sasjonene engasjerer seg i kontroversielle politiske spørsmål også kan ha uheldige sider. Rapporten til gruppen som har gjennomgått ordningen med studentsamskipnader er nå sendt på høring, med høringsfrist i april 2006. På bakgrunn av høringsuttalelsene vil departementet vurdere endringer i lov om studentsamskipnader."

Disse medlemmer er fornøyd med at statsråden ser problemstillingene forslagsstillerne peker på i dokumentet, og at han vil komme tilbake til Stortinget med eventuelle forslag til endringer etter at høringsfristen er gått ut. Disse medlemmer er mer overrasket over at regjeringsfraksjonen på Stortinget ikke deler statsrådets syn hva gjelder muligheten for å komme tilbake til endringer etter at berørte har kommet med hørings svar. Disse medlemmer mener at hensikten med høring er å ha muligheten til å endre standpunkter i forkant av endelig bearbeidelse i Regjeringen for oversendelse til Stortinget. Høringsinstituttet vil være meningsløst dersom en på forhånd har konkludert endelig.

Disse medlemmer fremmer forslaget i dokumentet.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å oppheve kravet til tvungent medlemskap i studentsamskipnader, for å få rett til avleggelse av eksamen ved universitet og høyskole.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:15 (2005-2006) - forslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn, Åse M. Schmidt og Bård Hoksrud om å fjerne kravet til tvungent medlemskap i studentsamskipnader for rett til å avlegge eksamen ved universiteter og høyskoler - vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 9. mars 2006

Ine Marie Eriksen
leder

Lena Jensen
ordfører